

The background of the slide features a close-up, shallow depth-of-field photograph of several stacked coins. The coins are metallic and show signs of wear. The top of the stack is in sharp focus, while the coins below it and the foreground are blurred. The lighting is soft, creating a professional and clean aesthetic.

Tariff 2024

Kurs ATV VO/HTV, 10.04.24

Tariff 2024 – Våre krav

- En økonomisk ramme for offentlig sektor som er vesentlig høyere enn den økonomiske rammen for industrien samlet sett
- Reallønnsvekst på alle tariffområder
- Lønn som virkemiddel benyttes for rekruttering av kvalifiserte ansatte
- Sentrale prosentvise tillegg og en prioritering av lærere i skoleverket
- Nye tariffpolitiske virkemidler for å stoppe mindrelønnsutviklingen
- Lokale lønnstilleggene baseres på objektive kriterier
- Lederlønn skal baseres på lederansvaret, kompetanse, kompleksitet og størrelsen på den virksomheten man leder, og ikke på resultatbasert måloppnåelse. Ledere skal lønnes høyere enn dem man er satt til å lede

Tariff 2024

- Frontfaget har fått en samlet ramme på **5, 2 %**
- Estimert prisvekst for 2024 er **4, 1 %**
- Reallønnsvekst på **1, 1 %**

Storstreik avverget etter maratonforhandlinger

Fellesforbundet (LO) og Norsk Industri (NHO) er enige om en ramme på 5,2 prosent etter å ha meglet over 19 timer på overtid.

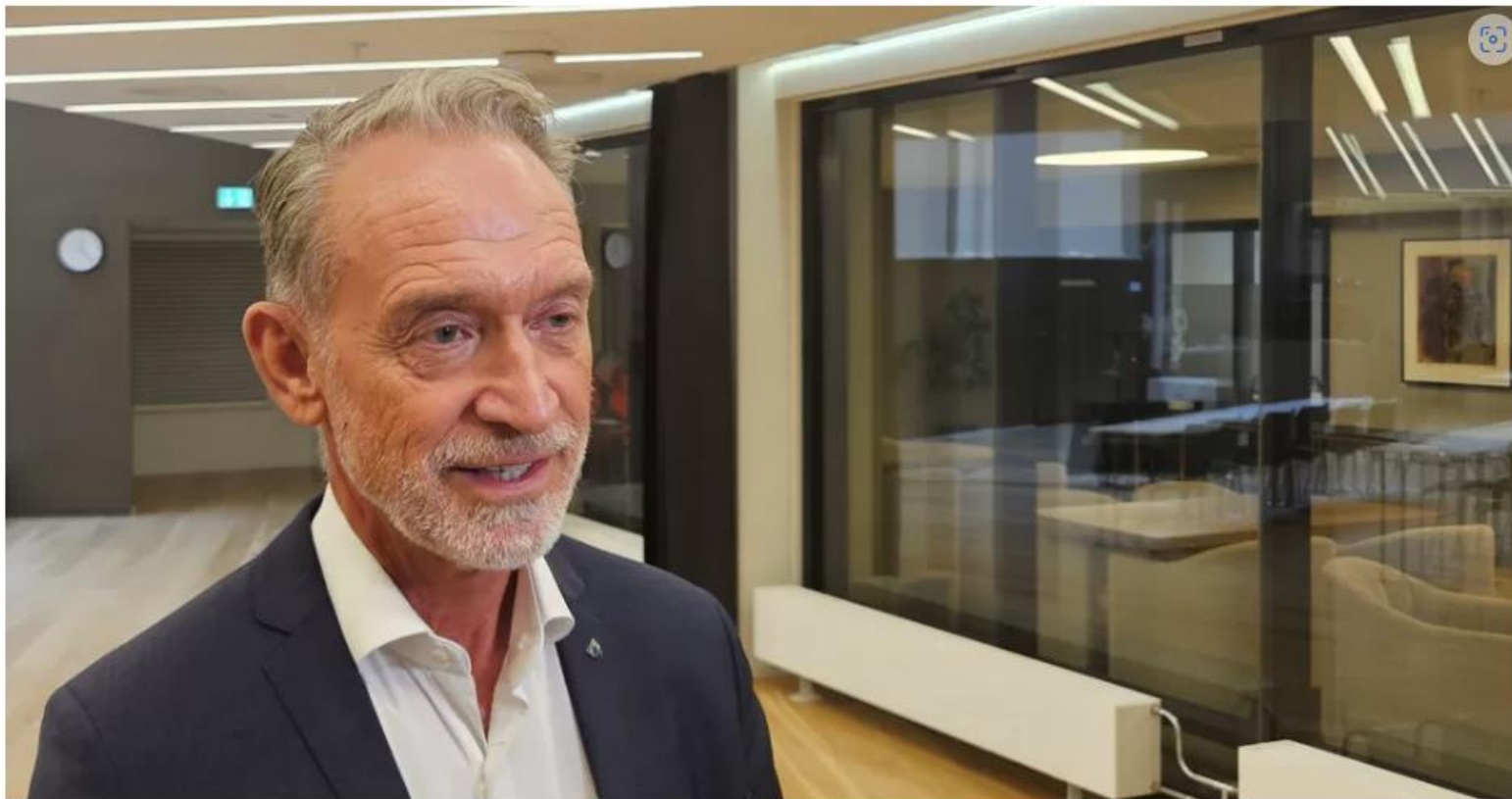

Hvordan ser terrenget ut?

- Handlingsrommet i frontfaget må brukes
- Dyrtid og prisvekst med økende sosiale forskjeller
- Stor oppslutning for å øke lønna for lavtlønte
- Demografiutfordringer og en helsesektor i krise med for lite folk og knappe ressurser
- Bemanningskrise i barnehage og rekrutteringsutfordring i skole og til lærerutdanningene
- Kommuneøkonomi i krise – kommuneopprør i flere kommuner over hele landet

Hvordan ser terrenget ut?

**Disse skal prioriteres i
lønnsoppgjøret**

Tariff 2024 - tidslinje

- ~~15. februar:~~ Sentralstyret vedtar våre prioriteringer/overordnede krav
- ~~8. mars:~~ Unios inntektspolitiske konferanse - tariffpolitisk uttalelse 12.mars
- ~~15. mars:~~ Oppstart frontfaget. Forhandlingsfrist 21.mars. Meklingsfrist 6.april.
- **9. april:** Oppstart Spekter
- **15. april:** Oppstart KS. Forhandlingsfrist 30.04. Frist mekling 23.mai.
- **22. april:** Oppstart Stat. Forhandlingsfrist 30.04.
- **29. mai:** Forhandlingsstart PBL
- **17.-21. juni:** Forhandlingsstart Virke

FUS/Abelia ikke avtalt enda

Tariff 2024 på sosiale medier

En lærer med fire års høyere utdanning eller mer tjener i snitt **300.000 mindre** i året enn en ansatt med like lang utdanning i industrien.

Kilde: TBU

Meningsfulle hverdager og fremsnakk er ikke nok.
Lønna må opp.

Utdanning må lønne seg!

#lønnsoppgjøret2024

The background of the slide features a close-up, shallow depth-of-field photograph of several stacks of coins. The coins are metallic and show signs of wear. The stacks are arranged in a way that creates a sense of depth, with some stacks in sharp focus and others blurred in the foreground and background. The overall color palette is muted, with greys, blues, and metallic tones.

Pensjonsforliket 2024

Kurs ATV VO/HTV, 10.04.24

Hva er forliket?

- Baserer seg på Pensjonsutvalgets rapport
- Stadig flere blir eldre. Et mer «*bærekraftig pensjonssystem*»
- Bredt forlik blant de politiske partiene, alle med unntak av FrP og Rødt
- Pensjonsalderen **vil bli** hevet
- 62-årsgrensa heves til i overkant av 65 år for 1994-kullet. De født i 2020 vil måtte vente til rundt 67 år før de kan gå av
- 67-årsgrensa vil bli i overkant av 70 år for 1994-kullet, og over 72 år for 2020-kullet
- Den øverste grensa for opptjening av pensjon vil øke fra 75 i dag, til over 78 for 1994-kullet, og over 80 år for 2020-kullet

Hva er forliket?

- Den som må gå av fem år før normal pensjonsalder får knappe 30.000 kroner ekstra i årlig pensjon
- Uføre skjermes for 2/3 av effekten av levealdersjusteringen

Utdanningsforbundet og pensjon

- Arbeide for at sensorgodtgjøring blir pensjonsgivende
- Arbeide for å begrense effekten av levealdersjusteringen
- Levealdersjusteringen må fjernes
- Jobbe for at barnehagelærere omfattes av særaldersbestemmelsene
- **Utdanningsforbundet vil jobbe for at pensjonsalderen i Norge ikke heves**

Veien videre

- Selv om partiene er enige, vil det ta tid å gjennomføre
- Krever flere lovendringer og de ulike forslagene må ut på høring
- Eget utvalg skal se på sliterordningen
- Unio og LO støtter forliket, men avventer sliterordningen
- Utdanningsforbundet og Norsk Sykepleier Forbund er kritiske
- «**Det er arbeidslivet som må endres, ikke pensjonsalderen!**»
- Ulikt hvordan lokallag og fylkeslag jobber med pensjon
- Pensjon for alle?

Heving av pensjonsalderen har medført store demonstrasjoner i Frankrike. I Norge hersker stillheten, skriver Kai Nilsen. Foto: Christophe Petit Tesson / ETA / ... [Vis mer](#)

Øredøvende stillhet om heving av pensjonsalderen

Nesten ingen **barnehagelærere** står i jobb etter 62 år.
Med pensjonsforliket heves pensjonsalderen og flere **dyttes** ut av arbeidslivet og inn i uførhet.

Det er arbeidslivet som må endres, ikke pensjonsalderen!

Kun **0,6 %** av
barnehagelærerne er i
jobb etter fylte 65 år.

Til tross for dette ønsker regjeringen å gjøre det enda vanskeligere å nå pensjonsalderen.

Er du født i 1999, vil du først kunne ta ut alderspensjon når du er 65 år og 6 måneder.
Er du født i 2019, må du jobbe til du er 67 år.

Det er arbeidslivet som må endres, ikke pensjonsalderen!

Illustrasjonsfoto; Adobe Stock

Utdanningsforbundet Trøndelag markerer motstand mot heving av pensjonsalderen

Endringer i arbeidsmiljøloven og opplæringsloven

Kurs ATV VO/HTV, 10.04.24

Endringer i arbeidsmiljøloven

- Oppdragstakere har fått flere rettigheter
- Alle bemanningsforetak som driver med utleie av arbeidskraft i Norge, skal være registrert og godkjent hos Arbeidstilsynet
- Virksomheter i konsern som skal nedbemanne og som ikke har annet arbeid å tilby, må undersøke om de andre konsernselskapene har annet passende arbeid
- Drøftingsplikten utvides til å omfatte arbeidsgivers bruk av selvstendige oppdragstakere og tjenestekjøp fra andre virksomheter som har betydning for bemanningen
- Arbeidstaker har, i tillegg til vern mot trakassering, rett til vern mot seksuell trakassering

Endringer i arbeidsmiljøloven

- Virksomheter med fem eller flere arbeidstakere skal ha minst ett verneombud
- Verneombudets oppgaver omfatter også innleide arbeidstakere og selvstendige oppdragstakere
- Verneombudets oppgaver omfatter også arbeidstakernes psykososiale miljø
- Krav på å bli fast ansatt etter å ha vært midlertidig ansatt i tre år
- Skal opprettes arbeidsmiljøutvalg i virksomheter med flere enn 30 ansatte
- Skal opprettes arbeidsmiljøutvalg i virksomheter med 10-30 ansatte om én av partene i virksomheten krever det

Endringer i opplæringsloven

- Rettighetslov for norske elever
- Sikre at alle elever i grunnskolen og videregående skole får like muligheter til allsidig utvikling og læring, uavhengig av bakgrunn, bosted og forutsetninger
- Ikke endret helhetlig på 25 år
- Tidskrevende prosess
- Den nye opplæringsloven med forskrifter skal gjelde fra august 2024

Endringer i opplæringsloven

- Generelt er vi positive til den nye opplæringsloven
- Fjerner noen reguleringer som tidligere har sikret lik praksis
- Krav om sakkyndig vurdering tatt ut, henviser til kommunens utredningsplikt etter forvaltningsloven
- Åpner opp for mer fjernundervisning – nå også i første klasse og spesialundervisning
- Ikke et krav at læreren f.eks. skal ha møtt elevene fysisk
- I dag kan kommunen omdisponere inntil 5 prosent av timene i hvert fag i grunnskolen til andre fag. Den nye opplæringsloven øker denne fleksibiliteten til 10 prosent
- I dag flyttes timer fra praktisk-estetiske fag med lite timetall til norsk, engelsk og matematikk
- Mer handlingsfrihet til kommunene

Endringer i opplæringsloven

- Elevens beste skal være et grunnleggende hensyn
- Styrket rett til medbestemmelse for elevene
- Retten til videregående opplæring utvides til å gjelde frem til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse
- Plikt til å sørge for at elever med fravær fra opplæringen blir fulgt opp både i grunnskolen og i videregående
- Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at skolene har tilgang på vikarer ved vanlig og forventet fravær

I tillegg..

- Krav om lærerutdanning for fast ansettelse i lærerstilling
- Rett til å gripe inn fysisk for å avverge skade
- Bare er lærere som kan ha det faglige ansvaret for opplæringen

– De som skal ansettes i fast lærerstilling skal ha lærerutdanning. Og lærere skal ha det faglige ansvaret for elevenes opplæring. I sum vil dette gi flere elever et mye bedre opplæringstilbud, sier Geir Røsvoll. Foto: Stig Weston

Positiv til nye endringer i opplæringsloven